

Kur u kthye në vendlindjen e saj, pas kaq shumë kohësh, tashmë një zonjushë e mirë – edukuar dhe e shkolluar, gjëja e parë, që vendosi të bënte Megani, ishte të shëtiste mbi barin e gjelbër të fushave të Australisë, ashtu si kishte bërë dikur, pasditeve të gjata të verës.

Si fillim, ndërroi ato rrobat e parehatshme, që ia ngushtonin trupin, veshi fustanin e vjetër të bardhë, që i lejonte poret e lëkurës të ajroseshin lirisht, i zbathi fare këpucët me taka të larta, lëshoi edhe flokët e gjatë e të kuqërremtë dhe u nis.

Sapo këmbët e saj shkelën mbi barin e njomë me vesën e mëngjesit, ajo ndjeu një energji të papërshkrueshme. Iu duk sikur ajo dhe natyra ishin një qenie e vetme, ashtu si në kohërat e kaluara dhe se kështu kishte qenë gjithmonë, pavarësisht ndarjes.

Më pas, hapi krahët dhe u mbush thellë me ajrin e freskët dhe kurues të vendit të saj. Aromat e mijra luleve e bimëve ishin përbërësit sekret të këtij ilaçi shpirtshërues. E ndërkohë, ndjeu flladin e butë t'i ledhatonte fytyrën e zbardhur e t'i shpupuriste flokët. Dhe dielli, që po lindte ishte kaq i veçantë...! Aq i veçantë, sa i dukej, se në vendlindje ndrinte një tjetër diell, i cili, vetëm ai ishte i aftë për të depërtuar deri në shpirtin e saj të ndjeshëm dhe për ta ngrohur atë.

Ecte, por sa vinte dhe ndjente, se nuk mund të ecte më. Ishte e pamundur të ecje atje. Ishte e pamundur, sepse atje vetëm mund të vraponte. Të vraponte pa fund, pa kthim, të rendte, të sfidonte ritmin e jetës dhe të fitonte. Dhe ashtu, e mbushur me mungesën e lirisë, flaku tej çdo kompleks, zgjoi fëmijën brenda saj dhe nisi të vraponte më e shkujdesur se një çilimi, por shumë herë më e çiltër se ai. Ishte fuqia e natyrës, që kishte shembur çdo mur mes dëshirave dhe detyrimeve dhe e kishte kthyer këtë krijesë në gjirin e saj.

U rend pas fluturave, garoi me lepujt, thurri kurora me lule, vallëzoi me pemët dhe zogjtë dhe kështu vazhdoi deri afër mesditës, kur u kujtua, se ishte lodhur. Pa u menduar gjatë, u shtri në tokën e saj të dashur dhe mbylli sytë më e qetë se kurrë më parë.

Kur u zgjua, ndodhi diçka e pazakontë. Përpara syve të saj qëndronte një fytyrë e bardhë, e qeshur, e urtë, plot rrudha dhe qa paqësore, sa nuk gjeje të dytë si ajo.

- Gjysh! – thërriti me mall. Zgjati duart përpara ta përçfonte dhe u ngrit me furí. Por, atje nuk ishte askush. Fërkoj sytë, për të provuar se mos kishte qenë përgjumësh dhe gjithçka kishte qenë veç një ëndërr e paaritshme. I hapi sërish. Atje, me të vërtetë, nuk ishte askush. Po ç'ishte vallë ajo fytyrë e dashur, që i ishte shfaqur si vegimi më i ëmbël i jetës së saj dramatike!?

Ngriti sytë nga qielli për të gjetur përgjigje. Dhe e gjeti. Aty, në qiellin e pastër, që kishte filluar të përflakej nga perëndimi, puplonte një ré e lehtë, që shëmbëllente me gjyshin e ndjerë të Meganit dhe ishte shfaqur, posaçërisht, për t'i kujtuar asaj diçka nga e shkuara.

Megani u përlot. Nuk mund ta përmbante më veten. E kishte marrë kaq shumë malli për gjyshin e saj të shtrenjtë. Për atë plakun e dashur, që e vinte dhe e zgjonte nga gjumi, qyshkurse ajo mund të kujtonte. E kishte marrë malli për atë burrin e zgjuar, që i mësonte poezi, i tregonte vende të largëta në hartë dhe histori mbreslënëse nën hijen e pemëve të larta të kopshtit të tyre sekret. Por, më shumë, e kishte marrë malli, kur ai i shtrëngonte dorën e vogël, ia puthte atë plot dashuri dhe dilnin të dy shëtitje, pikërisht në atë lëndinë, ku Megani kishte vrapuar e përmalluar gjatë gjithë ditës. Dhe pasi luante me mbesën e mbetur jetime, të dy uleshin pranë asaj peme, ku Megani kishte shijuar gjumin e drekës.

Dhe ajo u ul sërish aty. U ul mbi të dy gjunjët dhe mori mbi prehër një lepurush të bardhë e filloi ta ledhatonte gjithë përkudesje. E kaluara kishte trokitur në dyert e kujtesës së saj dhe ajo s'mund t'i mbante më të kyçura ato dyert.

U ndesh me kujtimin e saj të parë. Ishte mësimi më i madh e më i rëndësishëm, që gjyshi i kishte dhënë për jetën. “E sheh këtë pemë?” – i kishte thënë ai. “Kur çeli, ishte një filiz i vogël. Më pas, trugu i saj filloj të rritej e të forcohej. U rrit akoma dhe më dhe u bë me degë. Degët lulëzuan dhe u mbushën me gjethe”. “Sa e madhërishme, që duket, o gjysh!” – ishte habitur vajza e vogël.

“Ashtu bijë?” – pati qeshur gjyshi i mençëm. “Po e di ti, se sa erëva të fuqishme ka mundur t'i mbijetojë ajo? Sa stuhirave e vetëtimave ka mundur t'i shpëtojë dhe sa barra të rënda ka mundur të mbajë mbi degët e saj të holla? E në çdo rast ia ka dalë të qëndrojë e patundur, krenare, e adhureshme”.

“Kështu jemi edhe ne, e vogla ime. Edhe pse vdekja është pjesë e ciklit të natyrës, ne lindim për të jetuar dhe jo për të vdekur. Bota rreth nesh është shpesh e egërsuar, e ashpër, e padrejtë. Stuhitë e jetës na shtynjë sa nga një shteg në tjetrin. Nuk është e rëndësishme se sa jeta na vë në provë, sa është e rëndësishme dëshira, që ne kemi për të jetuar dhe frymëzimi, këmbëngulja e forca, që gjejmë brenda nesh, për tu ngritur e t'ia dalë mbanë. Në fund të fundit, jeta është një fushë beteje, të cilën duhet ta pranojmë ashtu siç është, që nga momenti kur lindim.

Dhe luftëtar i zoti, bijë, nuk është ai që ka muskujt më të fuqishëm dhe pasurinë më të madhe. Luftëtarët e vërtetë të jetës janë ata njerëz të edukuar e të qytetëruar, që edhe pse janë të vetëdijshëm për aftësitë e tyre, nuk e preferojnë superioritetin ndaj më të vegjëlve. Ata e dinë, se kanë të drejtë t'i shohin të tjerët nga lartë – poshtë vetëm, kur mund t'i ndihmojnë ata dhe t'i japin dorën për t'i ngritur. Njeriu është me të vërtetë i madh, vetëm atëhere, kur mëson, se është me të vërtetë shumë i vogël. Mos e harro kurrë këtë!”

Fjalët e gjyshit ndaluan. Ajo u ngrit. Kësaj rradhe e frymëzuar, e çliruar, me ndërgjegje të qetë, me ide të qarta, e rilindur edhe njëherë për së dyti. Vështroi natyrën rreth e rrotull saj, që dukej aq e mrekullueshme dhe pëshpëriti me vete: *Sa e vogël, që jam!* Ngriti sërish sytë nga qielli për të falenderuar ëngjëllin e saj shpëtimtar dhe mori prej tij një buzëqeshje kurajuese e

shpresëdhënëse. Dhe përnjëherë, pas kësaj, reja u shpërbë për të krijuar të tjera figura me aftësitë e saj artistike. Gjyshi u largua i buzëqeshur, më në fund. Dukej, se e kishte realizuar misionin e tij.

I vetmi objekt, që ndodhej tashmë në qiell, ishte ylli i zjarrtë që po perëndonte. Megani filloi të qeshte. Po ndjehej e lumtur për herë të parë, pas kaq shumë kohësh. Kishte gjetur paqen shpirtërore në vendin e saj, në veten e saj. Tani ishte gati për të rinisur jetën e lënë peng në trishtimin e së shkuarës, jetën e lënë përgjysmë dhe që i thërriste për ta shpëtuar prej kjo gjendje. E siguroi të gjithë arsenalin e armëve për betejat, që e prisnin dhe u nis, lumturisht, më e sigurtë se kurrë...

K.K